

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Kateřiny Šimáčkové a soudců JUDr. Tomáše Langáška a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci žalobkyně: **M. K.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, týkající se rozhodnutí žalované ze dne 3. 2. 2011, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 15. ledna 2013, č. j. 72 Ad 39/2011 – 142,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se odmítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Nejvyššímu správnímu soudu byla dne 13. března 2013 doručena blanketní kasační stížnost žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočky v Olomouci ze dne 15. ledna 2013 č. j. 72 Ad 39/2011 - 142.

[2] Stěžovatelka nebyla zastoupena advokátem a kasační stížnost obsahovala vady. Bylo to vysvětleno tím, že má zlomenou ruku; stěžovatelka připojila kopii lékařské zprávy mimo jiné ze dne 28. 2. 2013 a z 8. 3. 2013, z nichž plyne, že se léčí doma se zlomeninou zápěstí kosti, k níž došlo 11. 2. 2013, dochází na rehabilitace.

[3] Nejvyšší správní soud stěžovatelku usnesením č. j. 6 Ads 14/2013 - 13 ze dne 14. března 2013, doručovaným na adresu stěžovatelky uvedenou v kasační stížnosti, vyzval, aby ve lhůtě dvou týdnů od doručení usnesení předložila plnou moc udělenou advokátu k zastupování v řízení o kasační stížnosti a dále aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení odstranila vady kasační stížnosti. Usnesení bylo stěžovatelce na jí uvedenou adresu doručeno ve středu 27. března 2013, dvoutýdenní lhůta k předložení plné moci uplynula marně ve středu 10. dubna 2013.

[4] Stěžovatelka teprve 15. dubna 2013 podala k poštovní přepravě žádost o prodloužení lhůty s textem „*Žádám o prodloužení 14-denní lhůty na doložení plné moci od právního zástupce o 6 dní ze zdravotních důvodů. Dokládám potvrzení. Zbytek doložím ve 30denní lhůtě. Chtěla bych požádat o přidělení právníka z finančních i časových důvodů.*“. Přílohy byly kopie lékařských zpráv, jedna nedatovaná, dvě z 20. března 2013, resp. z 3. dubna 2013, z nichž plyne, že se stěžovatelka léčí se zánětem průdušek. Žádost byla Nejvyššímu správnímu soudu doručena 16. dubna 2013.

[5] Nejvyšší správní soud, ač mohl již po marném uplynutí dvoutýdenní lhůty kasační stížnost odmítnout, stěžovatelce fakticky dodatečnou lhůtu poskytl a v souladu s její žádostí ji vyzval přípisem ze dne 23. dubna 2013, aby obratem, nejpozději ve lhůtě jednoho týdne vyplnila potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech za účelem rozhodnutí o žádosti o ustanovení zástupce z řad advokátů; stěžovatelka si písemnost převzala osobně ve čtvrtek 25. dubna 2013, týdenní lhůta uplynula marně ve čtvrtek 2. května 2013.

[6] Dne 26. dubna 2013 obdržel Nejvyšší správní soud další žádost stěžovatelky „o prodloužení 30-ti lhůty denní ze zdravotních důvodů o 14 dnů ode dne 25. 4. 2013. Doložím zdravotní potvrzení.“, jež byla podána k poštovní přepravě 25. dubna 2013. Žádné zdravotní potvrzení přiloženo nebylo a stěžovatelka žádné nepředložila ani do dnešního dne.

[7] Podle ustanovení § 35 odst. 8 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), navrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát. Požádá-li navrhovatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení. Zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti.

[8] Podle ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvláště závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly. Přiznané osvobození se vztahuje i na řízení o kasační stížnosti.

[9] Jednou z podmínek pro ustanovení zástupce ve smyslu ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. je tedy to, že účastník řízení splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s., a to i tehdy, kdy je řízení osvobozeno od soudních poplatků, (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2011 č. j. 4 Azs 22/2011 - 46).

[10] Usnesením č. j. 6 Ads 14/2013 - 25 ze dne 10. května 2013 Nejvyšší správní soud konstatoval, že stěžovatelka neprokázala své majetkové poměry, i když jí k tomu Nejvyšší správní soud vyzval a i když jí fakticky lhůtu k prokázání této skutečnosti prodloužil o více než dvojnásobek. Nadto stěžovatelka svou poslední žádost o prodloužení lhůty (zřejmě lhůty k odstranění vad) nijak neodůvodnila, resp. tvrzené zdravotní důvody neprokázala. Nejvyšší správní soud proto žádost stěžovatelky o ustanovení zástupce zamítl a stěžovatelce znovu uložil, aby v soudcovské lhůtě předložila plnou moc udělenou advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti, nebo ve stejné lhůtě prokázala, že má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

[11] Vedle toho Nejvyšší správní soud zmíněným usnesením ze dne 10. května 2013 konstatoval, že podle § 106 odst. 3 s. ř. s., nemá-li kasační stížnost všechny náležitosti již při jejím podání, musí být tyto náležitosti doplněny ve lhůtě jednoho měsíce od doručení

usnesení, kterým byl stěžovatel vyzván k doplnění podání. Jen v této lhůtě může stěžovatel rozšířit kasační stížnost na výroky dosud nenapadené a rozšířit její důvody. Tuto lhůtu může soud na včasnou žádost stěžovatele z vážných důvodů prodloužit, nejdéle však o další měsíc. Smyslem tohoto ustanovení je zabránit obcházení ustanovení s. ř. s. o dvoutýdenní lhůtě k podání kasační stížnosti tak, aby stěžovatelé, jež podávají kasační stížnosti s vadami, nebyli neodůvodněně a nad rozumnou míru zvýhodňováni oproti těm, kteří v poměrně krátké lhůtě stihnou podat kasační stížnost bez vad. V daném případě stěžovatelka podala kasační stížnost blanketně bez povinného zastoupení advokátem (což není vada ve smyslu § 106 odst. 1 s. ř. s., proto se na doplnění plné moci nevztahuje zákonná lhůta jednoho měsíce dle § 106 odst. 3 s. ř. s., nýbrž lhůta soudcovská) a s řadou vad, k jejichž odstranění byla v zákonné jednoměsíční lhůtě vyzvána. Po uplynutí dvoutýdenní soudcovské lhůty k doložení zastoupení advokátem, avšak v průběhu zákonné jednoměsíční lhůty k odstranění vad, požádala o ustanovení zástupce. Protože se jednalo o lhůtu soudcovskou, bylo jí fakticky i po jejím uplynutí vyhověno a stěžovatelka byla vyzvána k prokázání svých majetkových poměrů. To však ve stanovené lhůtě neučinila, požádala o další prodloužení lhůty, jehož důvodnost však již neprokázala, jak bylo uvedeno výše.

[12] Přitom podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu lhůta k odstranění vad kasační stížnosti neběží po dobu rozhodování o žádosti o ustanovení právního zástupce (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2005 č. j. 6 Ads 72/2004 - 69). Nejvyšší správní soud proto shledal, že ze zákonné jednoměsíční lhůty uplynulo do podání žádosti o ustanovení právního zástupce 19 dnů, zbývalo tedy (vezme-li se ve prospěch stěžovatelky v úvahu nejdelší možný měsíc o 31 dnech) 12 dnů, pročez zmíněným usnesením znovu stěžovatelku vyzval k odstranění vad kasační stížnosti právě v této lhůtě. Nemohl tak učinit ve lhůtě delší, neboť předpokladem prodloužení jednoměsíční lhůty je včasná žádost, s prokázanými vážnými důvody (§ 106 odst. 3 poslední věta s. ř. s.). To se však v daném případě nestalo, stěžovatelka sice požádala o prodloužení lhůty „o 14 dnů ode dne 25. 4. 2013“, ovšem tuto svou žádost nijak nedoložila. Fakticky jí však v podstatě bylo vyhověno, a to dokonce ve větším rozsahu, právě v důsledku stavění lhůty pro odstranění vad po dobu rozhodování o žádosti o ustanovení zástupce. Nejvyšší správní soud důrazně v citovaném usnesení upozornil stěžovatelku na to, že podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. soud kasační stížnost odmítne, nejsou-li splněny podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze-li proto v řízení pokračovat.

[13] Usnesení č. j. 6 Ads 14/2013-25 ze dne 10. května 2013 bylo stěžovatelce doručeno 14. května 2013, dvanáctidenní lhůta tedy uplynula dnem 27. května 2013.

[14] V mezidobí (13. května 2013, k poštovní přepravě podáno 10. května 2013) Nejvyšší správní soud obdržel podání stěžovatelky obsahující jednak jí formulované důvody kasační stížnosti, jednak vyplněné prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech. Protože však již byla usnesením ze dne 10. května 2013 žádost stěžovatelky o ustanovení právního zástupce zamítnuta, nemohl k tomuto podání – jež bylo samo učiněno mnoho dní po stanovené lhůtě – již přihlédnout.

[15] Stěžovatelka do dnešního dne, po uplynutí poslední lhůty, kterou jí Nejvyšší správní soud poskytl, nepředložila plnou moc udělenou advokátu, neprokázala příslušné vzdělání, ani nepožádala o další prodloužení lhůty. Nedoložila také zdravotní důvody, jež jí údajně bránily vyhovět předchozímu usnesení ve stanovené lhůtě, přestože avizovala, že tak dodatečně učiní - srov. odstavec [6] tohoto odůvodnění. Nejvyšší správní soud přihlédl též k tomu, že zdravotní stav, jak jej stěžovatelka při prvním a druhém podání dokladovala lékařskými zprávami, nebyl natolik závažný, aby jí zcela znemožnil včasnou a důležitosti věci přiléhavou reakci na několikráté výzvy soudu, resp. aby jí bránil ve včasném požádání o prodloužení

té které lhůty a v doložení důvodů, o které se žádost opírá – stěžovatelka se zjevně léčila doma a docházela k lékaři a na rehabilitace. Od podání kasační stížnosti uplynuly téměř tři měsíce a Nejvyššímu správnímu soudu se – přes opakované výzvy, poučení a dodatečně poskytnuté lhůty – nepodařilo stěžovatelku přimět k náležité součinnosti tak, aby mohl věcně o její kasační stížnosti rozhodovat. Nejvyšší správní soud opakuje, že smyslem ustanovení § 106 odst. 3 s. ř. s. je zabránit obcházení ustanovení tohoto procesního předpisu o dvoutýdenní lhůtě k podání kasační stížnosti tak, aby stěžovatelé, jež podávají kasační stížnosti s vadami, nebyli neodůvodněně a nad rozumnou míru zvýhodňováni oproti těm, kteří v poměrně krátké lhůtě stihnou podat kasační stížnost bez vad.

[16] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud – v souladu s upozorněním, jehož se stěžovatelce dostalo v usnesení ze dne 10. května 2013 – kasační stížnost podle § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. odmítl, neboť nebyly splněny podmínky řízení a tento nedostatek přes výzvu soudu nebyl odstraněn, pročež v řízení nebylo lze pokračovat.

[17] Podle § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **není** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 29. května 2013

JUDr. Kateřina Šimáčková
předsedkyně senátu